

Receb Voka'nın hazırladığı alfabeden bir sayfa ile *Mendime* adlı eserinin ilk sayfası

ka, Arnavutlar'ın kendi ana dillerinde öğrenim görmesi fikrini desteklemiş, Arnavut halkı için alfabe arayışının gündeme gelmesi esnasında Arnavut alfabesinin Latin harfleriyle yazılmasına karşı çıkarak Osmanlı alfabesinin Arnavutça'ya uygulanmasını önermiş ve bu konuda ısrarcı olmuştur. Bu tutumu yüzünden hem resmî makamların dikkatini çekmiş hem de zaman zaman Arnavut milliyetçilerinin tenkitlerine mâruz kalmıştır. Muhtemelen bu sebeple Arnavut alfabesiyle ilgili Manastır Kongresi'ne katılmamış (1908), bunun üzerine Arnavutlar tarafından millî davaya sahip çıkmayan kişi olarak gösterilmeye çalışılmıştır. Debre (1909) ve Bükreş toplantılarına destek vermesi, Arnavutlar'ın Arnavut dilinde eğitim görmesini ve Arnavut halkı için Osmanlıca harflerle alfabe savunması, Arnavutlar'ın kendi kimliklerini koruyarak geniş Osmanlı toplumuna aidiyetlerini korumasını, İslâmî geleceğin kaybolmamasını, böylece Arnavutlar'ın hristiyan toplumlar içerisinde asimilasyona mâruz kalmamasını hedeflediğini ortaya koymaktadır. Onun fikirlerinin memleketinde fazla kabul görmemesi muhtemelen, Manastır müftülüğü görevinden ayrılıp İstanbul'a dönmesinde ve hayatının kalan geri kısmını orada sürdürmesinde etkili olmuştur. İstanbul'a geldikten sonra Mahfel'in ideolojisi doğrultusunda mücadelesini sürdürmüştür. Bu tutumu sebebiyle olsa gerek İstanbul'daki resmî makamlardan ve memleketindeki aydın çevrelerden hiç ilgi görmemiş, hayatının son günlerinde İstanbul sokaklarında çiçek satarak geçimini sağlamaya çalışmıştır.

Eserleri. 1. *A-Beja Shqip* (Arnavutça elifbâ). Manastır Kongresi için hazırlanan

alfabe kırk dört harften oluşmaktadır; eserin ilk sayfalarının bir kısmı Türkçe açıklamalara ayrılmıştır (İstanbul 1327). 2. *Arnavutça Mufassal İlmihal*. Müellifin bizzat hazırladığı alfabe ile kaleme alınmış 100 sayfalık bir eserdir (İstanbul 1328). 3. *Mendime* (düşünceler). On altı sayfalık risâlede Arnavut halkının geleceği ve çağdaş eğitimi konusu ele alınmaktadır. Voka bu eserini de kendi alfabesiyle yazmış (İstanbul 1328), eseri daha sonra orijinali ve Latin harfleriyle birlikte Feti Mehdiu derleyip Kalkandelen Müftülüğü neşriyatı arasında yayımlamıştır (Tetovë 1991). 4. *Gramatika Elementare Shqipe* (Arnavutça gramer kitabı) (İstanbul 1911). Kaynaklarda Receb Voka'nın başka eserleri ve makalelerinin de bulunduğu belirtilmektedir. Vehbi Bexheti, Receb Voka hakkında ayrıntılı bir çalışma yapmıştır (bk. bibl.). Receb Voka'nın doğum yeri olan Şipkoviça köyünde bir büstü dikilmiş ve anısına bir ilkokul yaptırılmıştır. Aynı bölgede Brodec köyündeki ilkokul da onun adını taşımaktadır.

BİBLİYOGRAFYA :

Rexhep Vokë, *Mendime-Mufti i Manastirit* (ed. Feti Mehdiu), Tetovë 1991, s. 3-5, 17-19; *Devlet-i Aliyye-i Osmâniyye Salnâmesi* (1321 h./1903-1904 m.), s. 801; J. Rexhepagiq, *Zhvillimi i Arsimit dhe i Sistemit Shkollor të Kombësisë Shqiptare ne Territorin e Jugosllavisë së Sotme Deri më 1918*, Prishtinë 1970, s. 112; Mahmud Hysa, *Alamiada Shqiptare*, Shkup 1997, s. 28-37; Vehbi Bexheti, *Rexhep Voka dhe vepra e tij 1847-1917*, Tetovë 2001, tür.yer.; Hasan Hasani, *Leksikoni i Shkrimtarëve Shqiptarë 1501-2001*, Prishtinë 2003, s. 460; İsmail Arslani, *Distinktivi Tetovar*, Tetovë 2008, s. 73-76; Hasan Kaleşi, "Prilog Poznavanju Arbanaske Književnosti iz Vremena Preporoda", *Godišnjak*, 1/1, Sarajevo 1957, s. 352-388; İslam İslami, "Jeta, Puna dhe Vepërtaria Pedagogjike e Rexhep Vokës", *Ditu-*

ria, sy. 2-3, Prishtinë 1971-72, s. 103-116; Avzi Mustafa, "Ta Njohim për së Afërmi Rexhep Vokën", *Hëna e Re*, V/34, Shkup 1992, s. 14; "Kongresi i Dibrës (1909)", *Fjalor Enciklopedik Shqiptar*, Tiranë 1985, s. 509-510; "Kongresi i Manastirit (1908)", a.e., s. 512.

FETİ MEHDİU – MUHAMMET ARUÇI

VOLGA BULGAR HANLIĞI

(bk. İDİL BULGAR HANLIĞI).

VOLKAN

Derviş Vahdeti'nin 1908-1909 yıllarında çıkardığı dinî, siyasî günlük gazete.

28 Teşrînisânî 1324 – 7 Nisan 1325 (11 Aralık 1908 – 20 Nisan 1909) tarihleri arasında İstanbul'da toplam 110 sayı neşredilmiş, ancak 13. sayı görülememiştir. Gazetenin sahibi, başyazarı ve sorumlu müdürü Derviş Vahdeti'dir. Yarım gazete boyunda dört sayfa çıkan *Volkan*'ın 10 ve 13. nüshalarının basılmadığı ardından gelen sayılarda bildirilmiştir. Ancak 10. sayı bugün elde bulunduğu göre muhtemelen bu sayı zamanı geçince az sayıda basılmış fakat dağıtılamamıştır. Gazete ayrıca çeşitli engeller yüzünden 24 ve 28-31 Aralık 1908 ile 1-9, 13, 18-22 ve 24 Ocak 1909 tarihlerinde çıkmamıştır. Bu kesintileri Vahdeti parasızlıkla açıklar. 1-23. ve 25-29. sayılarda başlık üstünde, "İnsaniyete hâdim dinî siyasî yevmî gazetedir"; 30-110. sayılarda yine başlık üstünde, "Her gün sabahları neşrolunur insaniyete hâdim dinî siyasî Osmanlı gazetesidir"; 48-110. sayılarda ise başlık altında, "İttihâd-ı Muhammedî Cemiyeti'nin mürevvic-i efkârıdır" cümleleri bulunmaktadır. İlk yirmi üç sayı başlığın altında ayrıca Fransızca *Journal Volkan* adı yer almıştır.

Gazete satışının önceleri 500-2000, daha sonra 3-4000, fevkalâde günlerde ise 15-20.000 kadar olduğu tahmin edilmektedir. Gazeteye İstanbul dışından da abone kaydedilmiş, ayrıca dağıtım için birkaç şehre (Üsküp, Manastır, Kavala, İzmir) gönderilmiştir. Dağıtım ve satışı İttihat ve Terakkî Cemiyeti taraftarlarınca engellenmeye çalışılmış, gazeteye mektup gönderen birkaç er ceza almış, 31 Mart'tan sonraki günlerde ise gazetenin yazarları ve mektup yollayan okuyucular tutuklanmıştır. Bu sebeple elde bulunan gazeteler yok edildiği için nüshalarına ve koleksiyonuna çok az rastlanmaktadır. Ertuğ-

rul Düzdağ'ın kütüphanesinde mevcut *Volkan* cildindeki 105. sayıda gazetede mektupları yayımlanan beş medrese talebesinin isimlerinin yanına el yazısıyla, "Derdestleri yapılmıştır" notu görülmektedir.

Bütün sayılarda imzalı veya imzasız yazıları bulunan *Vahdeti*, gazetecilikte tecrübesi olmadığı halde ilk sayıların bütün yazılarını kendisinin yazdığını ve tashih ettiğini, gazeteyi de kendisinin dağıttığını belirtmektedir. Gazeteye gönderilecek yazıların halkın anlayacağı bir dille yazılmasını istediğinden *Vahdeti*'nin ve genelde gazetenin dili oldukça sadedir. *Volkan*'da makalelerin dışında önemli haberler, okuyucu mektupları ve bunlara verilen cevaplar, birkaç sayının son sayfasında birer ilân bulunmaktadır. Gazetenin mevcut 109 sayısında çoğu okuyuculardan olmak üzere 100 kadar imzalı yazı neşredilmiştir. Aralarında *Bedüzzaman Said Nursi*'nin de (*Said-i Kürdî*) yer aldığı yazıların ekserisi *dersiâm* veya din adamıdır.

Derviş *Vahdeti* daha önce İstanbul'da memurken *Diyarbakir'e* sürülmüş, Meşrutiyet'in ilânı üzerine geri gelerek yeniden bir memuriyet istemiş, fakat İttihatçılar bütün devlet görevlerini yandaşlarına verdiği için işsiz kalmış, kendi durumunda olanların haklarını savunmak amacıyla Hâdim-i İnsâniyyet Cemiyeti'ni kurmuş, *Volkan*'ı bu cemiyetin yayın organı olarak çıkarmıştır. *Vahdeti* gazetesinde bir taraftan işsizlerin haklarını savunuyor, İttihatçılar'ın meclise, hükûmete, muhalif cemiyetlere ve basına yönelik -cinayetlere kadar varan- baskıcı tutumuna karşı yazılar yazıyor, diğer taraftan basında çıkan yazıların ve hazırlanmakta olan kanunların dine ve hürriyete aykırı gördüğü yanlarını eleştiriyordu. Fakat bütün yazılarında meşrutiyeti, meclisi, eski Jön Türkler'i, İttihat ve Terakî Cemiyeti'nin "hürriyet kahramanları" nı, hatta din karşıtlığıyla tanınan *Abdullah Cevdet* gibi kişileri övüyordu. Bundan sonra yeni bir istibdadın gelececeğini söylerken aynı zamanda, "Millet es-kiden esîr-i istibdat iken şimdi de esîr-i cemiyet mi olacak!" sözleriyle istibdadın parti diktatörlüğü yoluyla gerçekleşeceğine işaret etmekte, milleti teşkil eden unsurların "kavim" taassubuyla kurdukları derneklerin devleti parçalayıcı etkilerini dikkat çekmekteydi.

Volkan'ın bu muhalif tutumundan faydalanmak isteyen bazı kişiler *Derviş Vahdeti*'ye gelerek gazetesinin, İttihâd-ı Mu-

hammedî Cemiyeti adıyla kurulan ve önemli İslâm merkezlerinde şubeleri açılmakta olan, büyük imkânlarla sahip bir cemiyetin (parti) yayın organı olmasını teklif ettiler. Bunlar, o günlerde (1909 Şubat başı) kurulacağı gazetelerde bildirilen mason locası gibi din aleyhtar kuruluşlarla mücadele edeceklerini ileri sürüyorlardı. Önce onlara inanan, bunu gazetede de yazan ve cemiyet nizamnamesinin ilk on maddesini yayımlayan *Vahdeti* kısa bir süre sonra kendisine başvuran kişilerin hurafeci, karanlık düşünceli, irtica ve istibdat taraftarı olduklarını ilân edip onlarla alâkasını kesti ve kendileriyle yaptığı görüşmeleri anlattı (sy. 66-70). Bu kişilerin orduyu ele geçirmeyi planlayan ve dini alet eden bir fesat ve melânet cephesi olduğunu açıkladı. Bununla birlikte onların başlattığı, geniş ilgi uyandıran harekete sahip çıktı; aynı isimle kendisi bir cemiyet kurarak nizamnamesini neşretti (sy. 75).

Gazetede çıkan yazılar kararlı bir tutumla meşrutiyet, serbestlik ve hürriyet taraftarlığını savunuyordu. Hakkındaki bazı değer yargılarına rağmen gazetede siyasî veya dinî irticaya, halkı yahut askerleri doğrudan tahrik eden bir yazıya rastlan-

mamakta, aksine hemen her sayıda bu yöndeki sözlerin ve davranışların aleyhine yazılar bulunmaktadır. Ancak dini hafife alan ve namaza izin vermeyen İttihatçı subaylardan şikâyet eden er mektuplarının gazetede yayımlanması ve onlara arka çıkılması daha sonra bu şekilde yorumlanmıştır. Öte yandan *Vahdeti* masonluk aleyhine yazılar yazmakla birlikte mason locasının kapatılması için hükûmete başvuran ulemâya karşı çıkmış, fikir hürriyeti adına masonları savunmuş, böyle bir davranışın yasaklılığa ve istibdada yol açacağını söylemiş, masonlarla fikrî zeminde mücadele yapılmasını istemiştir. *Derviş Vahdeti*'nin iç ve dış siyasete dair isabetli tesbitleri ve ileri görüşleri vardır. Nitekim parti ve kavmiyet ayrılıklarının devamı halinde memlekette yıkıcı hareketlerin ortaya çıkacağını söylemiş ve Balkan savaşlarını üç yıl öncesinden haber vermiştir (sy. 4, 31, 35).

Volkan'da parti, ırk ve alaylı-mektepli ihtilâflarının milleti büyük bir felâkete sürüklediğini yazarak herkesi uyarmaya çalışan, bu durumun kan dökülmesine yol açacağını söyleyen, isyanın ilk günü çıkan gazeteye göre ayaklanmadan habersiz

Rajhi sene 1324		Rajhi sene 1324	
<p>ساحب و مدير توبيل درويش وحسن امور تحريريه ايله اداره مئلق مسائل ايچون مدير مرامبيت اولور آدرسي: وزر خاننده 18 تورصول داوړه مخوسوسه</p>		<p>تعميمي 90 پار اساتيه خادم ذي سياسي بوي عن بعد تعميمي 90 پار</p>	
<p>بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام هل بعد والى حين : وولفان ك زمان انتشارى ملك عبد الكوي اولان جلس ميسونك كئى كونه نطق اولمش يكن پروكوت استانبول، مونترلك م آخاي اولسي بريس ر جموق نزلات ساييه وقوعه كئى . چورلان مولارلك استانبوليه توريته عل قدرالاشغاع خدمت اجيزاهده بوله بيلك ازوي حق برتاهديه بكون قورانه باشلاشدر و وولفان بلك كوچكدر قارنى حركت اجيز مقصدى انسانه خدمتدر مطلوبه قدر يوكده بلك اولران اولور ساحه مقصد . اقدام انسان قدر متين صباح پادر قدر مشخ اوله يق . بطن راب قدر ايكله بچكدر . زمان زمانه كورولير توبيلخدر، مولران هقدن ايرلان . وسامنه قارنى حركت اجيز مقصدى انسانه خدمتدر پورله اولملك جاشه مندرى . برزده بلك كاشات اخفا . برزدهن بلك حادث اعلا ادين مؤسس بيان مولارم ! وولفان مطلوبه ات اسلايه ارستند رغب و خدير عوميه مطهر اولسي ورئنه الهه كه موافق خدمات ميورده بولم بيلمى اسباب ووسانك اشكالنى اجنى قات رويكيدن استد ايلر .</p>		<p>حيث اي . وفضاماتناهي سربيلان اجرام منوره وسنويه ميانده ذم تايهسته اولان ارشد ظهور ايدن واسان نامى طاشيان عادات ! ظهور آدم توبيل . عشق لاهور ايله . كيبكر دعواي الوحيه زيده . كيبكراهه نايهه الملق ديرك يقول اجيز اولديكز . كيبكز مدام موله . سورته هولوا . واقوه جاذبه وادفسيه حائر جزا لاجيزي . كيبكزده ايوك كائنات وايضه م موات كه ملى خط . نقرت الله مقصد ارواحك اخفا وانتاجيدر ديرك حقيقتن يك چوق تايهد اينديكز . ايته اسانيت عذر نامه مال اولديني كونديني . كرك دعواي الوحيه ايتله ذوقن . حالن محرم وهورق الملق دينك كرك ايده خفته برجوق سورتلور بيزله . اقوه اتباع اينديك . فصل ركوبه . ضلالت موهتكرين امله قشيه وفضله اهل ابيات ايسكز ومن اباتوق . كورديكز بواجرام . باجند برهسيس حقيقتن ايرلشدر . اوبه برهسيس حقيقتك: قايه كال اولان مرتبه خلق اولمش اولديار كنديليرن قايه كالن ظن ايسكز كره اويته دكرار اولميشدن بول ايچون بريمان</p>	

olduğu anlaşılan, bu kargaşa günlerinde Sultan Abdülhamid'e meclisi kapatmayıp meşrutiyeti desteklemesini telkin eden bir açık mektup yazan, subayların din karşıtı davranışlarından şikâyet eden erlere günahkâr da olsalar üstlerine itaat etmeleri gerektiği cevabını veren, isyancıları sükûnete ve itaate çağırın Vahdeti (son yedi sayı), aldığı tehdit mektupları ve savcılıkla zaptiyeden gelen ürkütücü davetler üzerine -kendisini tutuklu iken öldürecekleri endişesiyle- 7 Nisan 1325 (20 Nisan 1909) tarihli 110. sayıyı çıkardıktan sonra İstanbul'dan kaçtıysa da kısa sürede yakalandı ve iç yüzü hâlâ aydınlanamayan 31 Mart ayaklanmasının aslı tahrikçilerinden olduğu ithamıyla -iki paşa, iki miralay, iki mülâzim, beş er ve sivil bir kişiyle birlikte- 19 Temmuz 1909'da idam edildi (*Tasvîr-i Ef-kâr*, sy. 49, Dîvân-ı Harb-i Askerî tebliği).

Volkan gazetesi M. Ertuğrul Düzdağ tarafından tam koleksiyon halinde yeni harflerle yayımlanmıştır (İstanbul 1992).

BİBLİYOGRAFYA :

Volkan Gazetesi: 1908-1909 (haz. M. Ertuğrul Düzdağ), İstanbul 1992, bk. İndeks; M. Ertuğrul Düzdağ, "1908-1909 Yıllarında Yayımlanan Dini Siyasi Günlük Gazete", *İkinci Meşrutiyet Devrinde Basın ve Siyaset* (haz. Hakan Aydın), Konya 2010, s. 211-220; "31 Mart İfadeleri", *Geçit Dergisi*, sy. 2-11, İstanbul 1966; M. Nejat Sezik, "Volkan Gazetesi ve Derviş Vahdeti", *Zaman*, İstanbul 10 Şubat 1992, s. 11.

M. ERTUĞRUL DÜZDAĞ

VOLLERS, Karl

(1857-1909)

Alman şarkiyatçısı.

19 Mart 1857'de Kuzey Almanya'da Jeverland Hooksiel'de doğdu. Babası doktordu. Hildesheim ve Jever liselerinde okudu. 1875'te Protestan teolojisi ve Doğu dillerini tahsil etmek üzere Tübingen Üniversitesi'ne kaydoldu. 1877-1878'de Berlin Üniversitesi'nde Heymann Steinthal ve Israel Lewy gibi hocalardan Yahudilik'le ilgili dersler aldı. Ayrıca Halle ve Strasburg üniversitelerinde bir süre öğrenim gördü. 1879'da özel ders vermek için bir yıllığına İstanbul'a gitti. Almanya'ya döndükten sonra 1880'de Jena'da "lizentiatengrad" (lisans diploması), ertesi yıl "facultas doçenti" belgelerini elde etti. 1882'de Halle Üniversitesi'nde hazırladığı çalışmasıyla doktor unvanını kazandı. Vollers öğrenciliği sırasında Albert Socin, Franz Praetorius, Fr. Schrader, J. Barth, Theodor Nöldeke ve G. Landauer gibi ünlü şarkiyatçılardan ders al-

dı. Saksonya eyaletinde bir müddet lise öğretmenliği yaptı. Öğrenci iken Berlin Kraliyet Kütüphanesi'nde çalışmıştı. 1886'da W. Spitta'nın yerine Kahire'deki Hidiviyye Kütüphanesi'ne müdür olarak tayin edildi. Bu görevde kaldığı on yıl süresince Doğu dilleri ve şarkiyat alanında kendini yetiştirdi, Arapça üzerine çalışmalar yaptı. Eylül 1892'de Londra'da toplanan Müsteşrikler Kongresi'ne katıldı. 1896'da Jena Üniversitesi Felsefe Fakültesi'ndeki Şark Dilleri Bölümü'nde görevlendirildi. Burada da Arapça'yla ilgili çalışmalarına devam etti. Aynı yıl Jena'da bulunan Doğu Paraları Koleksiyonu'nun (Das Orientalische Münzkabinett) müdürlüğünü de üstlendi ve koleksiyonun zenginleşmesini sağladı. 1905'te Cezayir'de toplanan Uluslararası Şarkiyat Kongresi'ne katılarak bir tebliğ sundu. Tebliğinde Kur'an-ı Kerim hakkındaki temelsiz iddiaları yüzünden müslüman âlimlerin tepkisiyle karşılaştı. Vollers, Mısırlı âlim Abdülaziz Çâvîs'in kendisine, bu tür iddiaları gülünç bulduğunu ve yabancıların Kur'an-ı Kerim'le ilgili sözlerinin müslümanlar için bir kıymet taşımadığını söylediğini aktarır (*Volkssprache und Schriftsprache*, s. 2-3). Ağustos 1908'de Berlin'deki Tarihçiler Kongresi'ne katılan Vollers rahatsızlanarak 5 Ocak 1909'da Jena'da öldü.

Birçok şarkiyatçı gibi Karl Vollers de ilk öğrenimini hristiyan teolojisi alanında görmüş, dil bilimleri üzerinden şarkiyatla uğraşmaya başlamış, daha sonra tarih, dinler tarihi ve dil alanındaki çalışmalarıyla tanınmıştır. Hidiviyye Kütüphanesi'ndeki görevi sırasında yazmalarla ilgilenmiş, bunların tanıtımı için gayret göstermiş, bazı Arapça yazmaları neşretmiştir. Almanya'da üniversite hocalığı yaparken Alman kütüphanelerinde Doğu dilleriyle yazılmış koleksiyonların gelişmesini sağlamış, kataloglar hazırlamıştır. Dinler tarihi alanında da tanınan Vollers'e göre din kültür ve tarihin bir parçası olup aslını ortaya koyabilmek için tarih öncesine gitmek gerekir. Din, insan zihninin kendi çevresiyle sebep-sonuç ilişkisi bağlamında giriştiği faaliyet sonucu ortaya çıkan bir kurumdur. Dinler toplulukları değil topluluklar dinleri şekillendirir. Vollers'in Kur'an'la ilgili iddiaları bazı şarkiyatçılar tarafından da eleştirilmiştir (Fück, s. 240).

Eserleri. Telif. 1. *Lehrbuch der ägypto-arabischen Umgangssprache mit Übungen und einem Glossar* (Leipzig 1890; Kairo 1890, 1972). Mısır lehçesi hakkındaki eser F. Crawford Burkitt tarafın-

dan *The Modern Egyptian Dialect of Arabic* adıyla İngilizce'ye tercüme edilmiştir (Cambridge 1895). **2. *Le neuvième congrès international des orientalistes tenu à Londres du 5 au 12 septembre 1892*** (Le Caire 1892). **3. *Catalogue de la section européenne***. Hidiviyye Kütüphanesi'nin Avrupa bölümünde yer alan eserlerin katalogudur (Le Caire 1892, 1901). **4. *Katalog der islamischen, christlich-orientalischen, jüdischen und samaritanischen Handschriften der Universitäts-Bibliothek zu Leipzig*** (Leipzig 1906; Osnabrück 1975; Piscataway 2009). **5. *Volkssprache und Schriftsprache im alten Arabien*** (Strassburg 1906, 1972; Amsterdam 1981). Eski Arapça'da halk dili ve yazı diliyle ilgili olup bu bağlamda Kur'an-ı Kerim'in dili hakkında öne sürdüğü iddialar büyük tepki çekmiştir. **6. *Die Weltreligionen in ihrem geschichtlichen Zusammenhange***. Eserde dinlerin ortaya çıkış şekilleri ele alınmaktadır (Jena 1907, 1921).

Neşir. 1. *Das Dodekapropheton der Alexandriner*. Vollers bu eserinde İncil'in en eski Yunanca tercümeleriyle "on iki peygamber kitabı" diye bilinen kutsal metinleri karşılaştırmıştır. İki bölümden meydana gelen eserin birinci cildi 1880'de, doktora tezi olarak kabul edilen ikinci cildi de 1882'de yayımlanmıştır (Berlin). **2. *Pentateuchus Samaritanus*** (III-V, 1883, 1885, 1891). Julius Heinrich Petermann'ın ilk iki cildini yayımladıktan sonra ölümü dolayısıyla yarım kalan çalışmasının tamamlanmış halidir. Vollers, Tevrat'ın "beş kitab"ının Samaritan diline tercümesinin son üç cildinin editörlüğünü yapmıştır (I-V, Berlin 1872-1891). **3. *Description de l'Égypte. Kitâbü'l-İntişâr li-vâsıâtı 'ıkdîl-emşâr***. İbn Dokmak'a ait eserin Kahire ve İskenderiye şehirleriyle ilgili IV ve V. cüzlerinin neşridir (Bulak 1309-1310; Le Caire 1893). **4. *Fragmente aus dem Muğhrîb des Ibn Sa'îd***. İbn Sa'îd el-Mağribî'ye ait *el-Muğhrîb fî hule'l-Mağrib* adlı eserin Ahmed b. Tolun'un hayatıyla ilgili bölümünün Almanca tercümesiyle beraber neşridir (Berlin 1894; Weimar 1895). **5. *Die Gedichte des Mutalammis: Dîvânü'l-Mütelemmis*** (Leipzig 1903). Câhiliye devri şairlerinden Mütelemmis'in şiirlerinin Almanca çevirisiyle birlikte Arapça metninin neşridir.

Makaleler. Vollers, başta *Zeitschrift der Deutschen Morgenländischen Gesellschaft (ZDMG)*, *Zeitschrift für Assyriologie und verwandte Gebiete* ve *Encyclo-*